EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 23.5.2022
COM(2022) 615 final

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reformem Irska na rok 2022 a stanovisko Rady k programu stability Irska z roku 2022

{SWD(2022) 615 final} - {SWD(2022) 640 final}

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reformem Irska na rok 2022 a stanovisko Rady k programu stability Irska z roku 2022

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik[1], a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy[2], a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 19. února 2021 vstoupilo v platnost nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241[3], kterým byl zřízen Nástroj pro oživení a odolnost. Nástroj pro oživení a odolnost poskytuje finanční podporu na provádění reforem a investic, a přináší tedy fiskální impuls financovaný Unií. Přispívá k hospodářskému oživení a k provádění udržitelných a prorůstových reforem a investic, zejména za účelem podpory zelené a digitální transformace, a současně zvyšuje odolnost ekonomik členských států a jejich potenciální růst. Pomáhá rovněž posílit udržitelné veřejné finance a podnítit růst a

[1] Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.
[2] Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.
[3] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17).

tvorbu pracovních míst ve střednědobém a dlouhodobém výhledu. Maximální finanční příspěvek na členský stát v rámci Nástroje pro oživení a odolnost [byl] dne [XX] června 2022 aktualizován v souladu s čl. 11 odst. 2 nařízení (EU) 2021/241.

(2) Dne 24. listopadu 2021 přijala Komise roční analýzu udržitelného růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2022. Analýza náležitě zohlednila společný závazek, který byl v květnu 2021 znovu potvrzen na sociálním summitu v Portu a který spočívá v pokračujícím provádění evropského pilíře sociálních práv vyhlášeného Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Dne 25. března 2022 potvrdila priority roční analýzy udržitelného růstu 2022 Evropská rada. Dne 24. listopadu 2021 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 také zprávu mechanismu varování, ve které je Irsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude zapotřebí hloubkový přezkum[4]. Téhož dne Komise rovněž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, které Rada přijala dne 5. dubna 2022, jakož i návrh společné zprávy o zaměstnanosti 2022, který analyzuje provádění hlavních směrů politik zaměstnanosti a zásad evropského pilíře sociálních práv a který Rada přijala dne 14. března 2022.

(3) Po celosvětové pandemii došlo k invazi Ruska na Ukrajinu a tato událost významně změnila geopolitickou a hospodářskou situaci. Ekonomiky členských států invazi pocítily například v podobě zdražení energií a potravin a slabších vyhlídek na růst. Vyšší ceny energií zatěžují zejména nejzranitelnější domácnosti, jež se potýkají s energetickou chudobou nebo jsou touto chudobou ohroženy. Evropská unie rovněž zažívá bezprecedentní příliv uprchlíků z Ukrajiny. Za těchto okolností byla 4. března 2022 poprvé uplatněna[5] směrnice o dočasné ochraně, na jejímž základě mohou osoby vysídlené z Ukrajiny oprávněně pobývat v EU a získávají přístup na trh práce, jakož i ke vzdělávání a odborné přípravě, zdravotní péči, bydlení a sociálnímu zabezpečení.

(4) Ve světle rychle se měnící hospodářské a geopolitické situace se evropský semestr v roce 2022 vrací k široké koordinaci hospodářských politik a politik zaměstnanosti, přičemž se vyvíjí v souladu s požadavky na provádění Nástroje pro oživení a odolnost, jak je uvedeno v roční analýze udržitelného růstu 2022. Pro plnění politických priorit v rámci evropského semestru má zásadní význam provádění přijatých plánů pro oživení a odolnost, neboť tyto plány řeší všechna relevantní doporučení pro jednotlivé země vydaná v cyklech semestru 2019 a 2020 nebo jejich významnou část. Doporučení pro jednotlivé země z let 2019 a 2020 zůstávají stejně relevantní i pro plány pro oživení a odolnost, které byly revidovány, aktualizovány nebo pozměněny v souladu s články 14, 18 a 21 nařízení (EU) 2021/241, a relevantní jsou i veškerá doporučení pro jednotlivé země vydaná do dne předložení upraveného plánu.

(5) Od března 2020 je aktivována obecná úniková doložka[6]. Ve svém sdělení ze dne 3. března 2021[7] Komise také vyjádřila názor, že by rozhodnutí o deaktivaci nebo dalším

---

4 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).

5 Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana (Úř. věst. L 71, 4.3.2022, s. 1)

6 Sdělení Komise Radě o aktivaci obecné únikové doložky v rámci Paktu o stabilitě a růstu, Brusel, 20. března 2020, COM(2020) 123 final.

7 Sdělení Komise Radě – Rok od vypuknutí pandemie COVID-19 – reakce v oblasti fiskální politiky, Brusel, 3. března 2021, COM(2021) 105 final.

uplatňování obecné únikové doložky mělo vycházet z celkového posouzení stavu ekonomiky, přičemž hlavním kvantitativním kritériem by měla být úroveň hospodářské činnosti v EU nebo v eurozóně ve srovnání s úrovní před krizí (konec roku 2019). Zvýšená nejistota a silná rizika nepříznivého vývoje pro hospodářský výhled v souvislosti s válkou v Evropě, bezprecedentní prudké zdražování energií a pokračující narušení dodavatelských řetězců opodstatňují prodloužení obecné únikové doložky Paktu o stabilitě a růstu do konce roku 2023.

(6) V souladu s přístupem uvedeným ve stanovisku Rady ze dne 18. června 2021 k programu stability z roku 2021 se nastavení fiskální politiky v současné době nejlépe měří změnou primárních výdajů (očištěných o diskreční opatření na straně příjmů), s vyloučením dočasných mimořádných opatření souvisejících s krizí COVID-19, ale se zahrnutím výdajů financovaných z nevratné podpory (grantů) v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a dalších zdrojů EU, ve vztahu k střednědobému potenciálnímu růstu[8]. Nad rámec celkového nastavení fiskální politiky je taktéž věnována pozornost vývoji primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů[9] (očištěných o diskreční opatření na straně příjmů a s vyloučením dočasných mimořádných opatření souvisejících s krizí COVID-19) a investic, aby se posoudilo, zda je vnitrostátní fiskální politika obezřetná a zda její skladba přispívá k udržitelnému oživení v souladu se zelenou a digitální transformací.

(7) Dne 2. března 2022 přijala Komise sdělení, které poskytuje obecné pokyny pro fiskální politiku v roce 2023 s cílem podpořit přípravu programů stability a konvergenčních programů členských států, a tím posílit koordinaci politik[10]. Komise konstatovala, že na základě makroekonomického výhledu v zimní prognóze 2022 se v roce 2023 jeví jako vhodné přejít od podpůrného celkového nastavení fiskální politiky, které se uplatňovalo v období 2020–2022, k obecně neutrálnímu celkovému nastavení fiskální politiky, ale je třeba případně reagovat na vyvíjející se hospodářskou situaci. Komise oznámila, že fiskální doporučení pro rok 2023 by měla i nadále rozlišovat mezi členskými státy a zohledňovat možné efekty přelévání mezi zeměmi. Komise vyzvala členské státy, aby zmiňované pokyny zohlednily ve svých programech stability a konvergenčních programech. Komise se zavázala, že bude pozorně sledovat hospodářský vývoj a v případě potřeby své politické pokyny upraví, a to nejpozději v rámci jarního balíčku evropského semestru koncem května 2022.

(8) Pokud jde o fiskální pokyny poskytnuté dne 2. března 2022, fiskální doporučení pro rok 2023 zohledňují zhoršený hospodářský výhled, zvýšenou nejistotu a další rizika nepříznivého vývoje a vyšší inflaci ve srovnání se zimní prognózou. Vzhledem k těmto skutečnostem musí fiskální reakce rozšířit veřejné investice do zelené a digitální transformace a energetické bezpečnosti, podpořit kupní sílu nejzranitelnějších domácností, aby byl zmírněn dopad prudkého zdražení energií, a musí pomoci omezit inflační tlaky ze sekundárních účinků prostřednictvím cílených a dočasných opatření; fiskální politika musí zůstat aktivní, aby se přizpůsobila rychle se vyvíjejícím

---

8 Odhady týkající se nastavení fiskální politiky a jejích složek v tomto doporučení jsou odhady Komise založené na předpokladech, z nichž vychází prognóza Komise z jara 2022. Odhady Komise, pokud jde o střednědobý potenciální růst, nezahrnují pozitivní dopad reforem, které jsou součástí plánu pro oživení a odolnost a které mohou potenciální růst podpořit.

9 Nejsou financovány z grantů z Nástroje pro oživení a odolnost ani z dalších fondů EU.

10 Sdělení Komise Radě: Pokyny v oblasti fiskální politiky pro rok 2023, Brusel, 2. března 2022, COM(2022) 85 final.

okolnostem, a musí být diferencovaná podle jednotlivých zemí v závislosti na jejich fiskální a hospodářské situaci, mimo jiné pokud jde o vystavení krizi a příliv vysídlených osob z Ukrajiny.

(9) Dne 28. května 2021 předložilo Irsko Komisi svůj národní plán pro oživení a odolnost v souladu s čl. 18 odst. 1 nařízení (EU) 2021/241. Komise podle článku 19 nařízení (EU) 2021/241 posoudila relevanci, účinnost, efektivnost a ucelenost tohoto plánu pro oživení a odolnost v souladu s pokyny pro posuzování stanovenými v příloze V uvedeného nařízení. Dne 8. září 2021 přijala Rada rozhodnutí o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Irska[11]. Uvolnění splátek je podmíněno rozhodnutím Komise přijatým v souladu s čl. 24 odst. 5 nařízení (EU) 2021/241, že Irsko uspokojivě splnilo příslušné milníky a cíle stanovené v prováděcím rozhodnutí Rady. Předpokladem uspokojivého splnění je rovněž skutečnost, že nedošlo ke zvratu u dříve dosažených milníků a cílů.

(10) Dne 4. května 2022 předložilo Irsko svůj národní program reforem na rok 2022 a dne 29. dubna 2022 svůj program stability z roku 2022 v souladu se lhůtou stanovenou v článku 4 nařízení (ES) č. 1466/97. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány společně. V souladu s článkem 27 nařízení (EU) 2021/241 zohledňuje národní program reforem na rok 2022 rovněž zprávy, které Irsko dvakrát ročně podává o pokroku dosaženém při plnění svého plánu pro oživení a odolnost.

(11) Dne 23. května 2022 zveřejnila Komise zprávu o Irsku pro rok 2022[12]. Posoudila pokrok, který Irsko učinilo při plnění příslušných doporučení, jež pro něj přijala Rada v letech 2019, 2020 a 2021, a na základě srovnávacího přehledu oživení a odolnosti zhodnotila, jak Irsko provádí plán pro oživení a odolnost. Vycházejíc z této analýzy, zpráva o Irsku poukázala na mezery, pokud jde o výzvy, které plán pro oživení a odolnost neřeší nebo je řeší pouze částečně, a o nové a vyvíjející se výzvy včetně těch, jež vyplývají z ruské invaze na Ukrajinu. Posoudila rovněž pokrok Irska při provádění evropského pilíře sociálních práv a v plnění hlavních cílů EU v oblasti zaměstnanosti, dovedností a snižování chudoby, jakož i pokrok při dosahování cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje.

(12) Komise provedla hloubkový přezkum Irska podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011 a jeho výsledky zveřejnila dne 23. května 2022[13]. Komise dospěla k závěru, že Irsko se již nepotýká s nerovnováhou spojenou s vysokým soukromým, veřejným a vnějším dluhem. Významného pokroku bylo dosaženo při snižování veřejného a soukromého zadlužení, jakož i čistých vnějších závazků, a to jak před pandemií, tak i po ní.

(13) Dne 20. července 2020 Rada Irsku doporučila, aby v letech 2020 a 2021 v souladu s obecnou únikovou doložkou přijalo veškerá nutná opatření k účinnému řešení pandemie, udržení ekonomiky a podpoře následného oživení. Rovněž Irsku doporučila, aby pokud to hospodářské podmínky dovolí, provádělo fiskální politiky zaměřené na dosažení obezřetných střednědobých fiskálních pozic a na zajištění udržitelnosti dluhu a současně posilovalo investice. Na základě údajů potvrzených

[11] Prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 8. září 2021 o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Irska (ST 11046/21 + ADD 1).

[12] SWD(2022) 615 final.

[13] SWD(2022) 634 final.

Eurostatem se schodek sektoru vládních institucí Irska snížil z 5,1 % HDP v roce 2020 na 1,9 % v roce 2021. Reakce Irska v oblasti fiskální politiky podpořila v roce 2021 hospodářské oživení, přičemž dočasná mimořádná podpůrná opatření klesla z 3,3 % HDP v roce 2020 na 2,7 % v roce 2021. Opatření přijatá Irskem v roce 2021 jsou v souladu s doporučením Rady ze dne 20. července 2020. Diskreční rozpočtová opatření přijatá vládou v letech 2020 a 2021 byla převážně dočasná nebo je provázela kompenzační opatření. Z údajů potvrzených Eurostatem vyplývá, že veřejný dluh v roce 2021 činil 56,0 % HDP.

(14) Makroekonomický scénář, z něhož vycházejí rozpočtové projekce v programu stability z roku 2022, je realistický. Vláda předpokládá, že reálný HDP vzroste v roce 2022 o 6,4 % a v roce 2023 o 4,4 %. Pro srovnání, prognóza Komise z jara 2022 počítá s nižším růstem reálného HDP ve výši 5,4 % v roce 2022 a podobným růstem HDP ve výši 4,4 % v roce 2023, zejména v důsledku nižší osobní spotřeby a nižších prognóz vývozu v roce 2022. Ve svém programu stability z roku 2022 vláda očekává, že celkový schodek vládního sektoru v roce 2022 klesne na 0,4 % HDP a v roce 2023 se změní na přebytek ve výši 0,2 %. Pokles v roce 2022 odráží zejména silný růst hospodářské aktivity a ukončení většiny mimořádných opatření. Poměr dluhu k HDP by se měl podle projekcí v programu stability snížit na 50,1 % v roce 2022 a klesnout na 46,3 % v roce 2023. Prognóza Komise z jara 2022 předpokládá na základě politických opatření známých ke dni její uzávěrky schodek veřejných financí ve výši 0,5 % HDP v roce 2022 a přebytek ve výši 0,4 % v roce 2023. To je v souladu se saldem veřejných financí předpokládaným v programu stability z roku 2022. Prognóza Komise z jara 2022 očekává podobný poměr dluhu k HDP ve výši 50,3 % v roce 2022 a 45,5 % v roce 2023.

Na základě prognózy Komise z jara 2022 se střednědobý (desetiletý průměrný) růst potenciálního produktu odhaduje na 6,6 %. V tomto odhadu však není zahrnut dopad reforem, které jsou součástí plánu pro oživení a odolnost a které mohou potenciální hospodářský růst Irska podpořit.

(15) V roce 2022 vláda postupně zrušila většinu opatření, která byla přijata v reakci na krizi COVID-19, takže se předpokládá, že dočasná mimořádná podpůrná opatření klesnou z 2,7 % HDP v roce 2021 na 0,6 % v roce 2022. Na schodek veřejných financí dopadají opatření, která byla přijata ke zmírnění hospodářských a sociálních důsledků růstu cen energií – ta jsou v prognóze Komise z jara 2022 odhadována na 0,2 % HDP v roce 2022 a na 0,0 % HDP v roce 2023[14]. Tato opatření spočívají především v sociálních transferech chudším domácnostem a snížení nepřímých daní ze spotřeby energie. Byla oznámena jako převážně dočasná. Pokud však ceny energií zůstanou vysoké i v roce 2023, mohla by některá z nich pokračovat. Některá z těchto opatření nejsou cílená, což platí zejména o platbě na všechny domácí účty za elektřinu a plošných sníženích spotřebních daní. Na schodek veřejných financí rovněž dopadají náklady na poskytování dočasné ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny; prognóza Komise z jara 2022 tyto náklady odhaduje na 0,1 % HDP v roce 2022 a 0,1 % v roce 2023[15].

[14] Číselné údaje představují výši ročních rozpočtových nákladů na opatření přijatá od podzimu 2021, mimo jiné v oblasti běžných příjmů a výdajů a – je-li to relevantní – kapitálových výdajů.

[15] Předpokládá se, že celkový počet osob vysídlených z Ukrajiny do EU postupně dosáhne 6 milionů do konce roku 2022, a jejich zeměpisné rozložení je odhadováno na základě velikosti stávající diaspory, relativní populace přijímajícího členského státu a skutečného rozložení vysídlených osob z Ukrajiny v rámci EU k březnu 2022. Pokud jde o rozpočtové náklady na osobu, odhady vycházejí z

(16) Dne 18. června 2021 Rada Irsku doporučila[16], aby v roce 2022 usilovalo o podpůrné nastavení fiskální politiky, včetně impulsu dodaného Nástrojem pro oživení a odolnost, a aby zachovalo investice financované z vnitrostátních zdrojů. Rovněž Irsku doporučila, aby pokud to hospodářské podmínky dovolí, provádělo fiskální politiku zaměřenou na dosažení obezřetných střednědobých fiskálních pozic a na zajištění fiskální udržitelnosti ve střednědobém horizontu a současně posilovalo investice s cílem podpořit růstový potenciál

(17) Na základě prognózy Komise z jara 2022 a informací obsažených v jejím programu stability z roku 2022 se předpokládá, že nastavení fiskální politiky v roce 2022 bude v souladu s doporučením Rady podpůrné ve výši –0,3 % HDP[17]. Irsko plánuje setrvale podporovat oživení tím, že bude využívat Nástroj pro oživení a odolnost k financování dodatečných investic, jak doporučila Rada. Očekává se, že kladný příspěvek výdajů financovaných z grantů Nástroje pro oživení a odolnost a z dalších fondů EU k hospodářské činnosti by měl zůstat ve srovnání s rokem 2021 stabilní. Příspěvek investic financovaných z vnitrostátních zdrojů k nastavení fiskální politiky bude mít v roce 2022 podle projekcí expanzivní povahu a bude činit 0,3 procentního bodu[18]. Irsko proto hodlá zachovat investice financované z vnitrostátních zdrojů, jak doporučila Rada. Zároveň se předpokládá, že příspěvek růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (bez započtení nových opatření na straně příjmů) k celkovému nastavení fiskální politiky bude mít v roce 2022 víceméně neutrální povahu a bude činit 0,0 procentního bodu. To zahrnuje dodatečný dopad opatření k řešení hospodářských a sociálních důsledků růstu cen energií (0,2 % HDP).

(18) Nedojde-li ke změně politiky, v roce 2023 by mělo nastavení fiskální politiky podle prognózy Komise z jara 2022 činit 1,8 % HDP[19]. Předpokládá se, že Irsko bude v roce 2023 dále využívat granty z Nástroje pro oživení a odolnost k financování dodatečných investic na podporu oživení. Očekává se, že kladný příspěvek výdajů financovaných z grantů Nástroje pro oživení a odolnost a z dalších fondů EU k hospodářské činnosti by měl zůstat ve srovnání s rokem 2022 stabilní. Příspěvek investic financovaných z vnitrostátních zdrojů k nastavení fiskální politiky bude mít v roce 2023 podle projekcí neutrální povahu a bude činit 0,0 procentního bodu[20]. Zároveň se předpokládá, že příspěvek růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (bez započtení nových opatření na straně příjmů) k celkovému nastavení fiskální politiky bude mít v roce 2023 utlumující povahu a bude činit 1,8

---

mikrosimulačního modelu Euromod Společného výzkumného střediska Komise a berou v úvahu jak peněžní převody, na které mohou mít lidé nárok, tak věcné dávky, jako jsou vzdělávání a zdravotní péče.

16 Doporučení Rady ze dne 18. června 2021, kterým se vydává stanovisko Rady k programu stability Irska z roku 2021 (Úř. věst. C 304, 29.7.2021, s. 28).

17 Záporné (kladné) znaménko ukazatele odpovídá nadměrnému (deficitnímu) růstu primárních výdajů ve srovnání se střednědobým hospodářským růstem, což ukazuje na expanzivní (restriktivní) fiskální politiku.

18 Předpokládá se, že příspěvek ostatních kapitálových výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů bude mít neutrální povahu a dosáhne 0,0 procentního bodu HDP.

19 Záporné (kladné) znaménko ukazatele odpovídá nadměrnému (deficitnímu) růstu primárních výdajů ve srovnání se střednědobým hospodářským růstem, což ukazuje na expanzivní (restriktivní) fiskální politiku.

20 Předpokládá se, že příspěvek ostatních kapitálových výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů bude mít neutrální povahu a dosáhne 0,0 procentního bodu HDP.

procentního bodu. Toto zahrnuje dopad postupného zrušení opatření k řešení zvýšených cen energií (0,2 % HDP).

(19) Podle programu stability z roku 2022 by mělo saldo veřejných financí dosáhnout přebytku ve výši 1,2 % HDP v roce 2024 a 1,4 % HDP do roku 2025. Celkový schodek veřejných financí by tak měl v průběhu programového období zůstat pod úrovní 3 % HDP. Tyto projekce předpokládají horní hranici růstu hlavních výdajů ve výši 5 % ročně. Poměr dluhu k HDP by měl podle projekcí v programu stability do roku 2025 klesnout, konkrétně se snížit na 43,8 % v roce 2024 a na 40,7 % v roce 2025. Na základě analýzy Komise se rizika udržitelnosti dluhu ve střednědobém horizontu jeví jako nízká.

(20) Očekává se, že celkový schodek důchodového systému v dlouhodobém horizontu poroste v důsledku zvýšení výdajů na důchody ze 4,6 % HDP v roce 2019 na 7,6 % v roce 2070. Nezávislá důchodová komise vydala několik doporučení, jak posílit fiskální udržitelnost státního důchodového systému.

(21) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. b) a kritériem 2.2 přílohy V nařízení (EU) 2021/241 zahrnuje plán pro oživení a odolnost rozsáhlý soubor vzájemně se posilujících reforem a investic, které mají být provedeny do roku 2026. Ty pomáhají řešit všechny nebo významnou část hospodářských a sociálních výzev uvedených v doporučeních, která Irsku adresovala Rada v rámci evropského semestru v letech 2019 a 2020, jakož i ve veškerých doporučeních pro členský stát vydaných do dne přijetí plánu. Plán se zaměřuje zejména na reformy a investice, které usnadňují zelenou a digitální transformaci, jakož i na aktivní podporu začleňování na trh práce a prohlubování dovedností. Tyto investice rovněž pomáhají předfinancovat veřejné investiční projekty ve vyšší fázi připravenosti, podpořit soukromé investice a využívat přímější nástroje financování ke stimulaci výzkumu a inovací. Plán se dále zavazuje k reformám v oblasti sociálního a cenově dostupného bydlení, důchodů, zdravotní péče a regulačních překážek podnikání a zároveň zavádí opatření, která by měla částečně řešit problémy související s bojem proti praní peněz a agresivním daňovým plánováním.

(22) Očekává se, že provádění plánu Irska pro oživení a odolnost přispěje k dosažení dalšího pokroku v oblasti zelené a digitální transformace. Na opatření podporující klimatické cíle připadá v Irsku 42 % celkových prostředků, které byly na plán přiděleny, a na opatření podporující digitální cíle pak připadá 32 % z těchto celkových prostředků. Plnohodnotné provádění plánu pro oživení a odolnost v souladu s příslušnými milníky a cíli pomůže Irsku rychle se zotavit z dopadů krize COVID-19 a zároveň posílí jeho odolnost. Pro úspěšné provádění plánu pro oživení a odolnost i dalších hospodářských politik a politik zaměstnanosti, které jdou nad rámec plánu, je i nadále důležité systematické zapojování sociálních partnerů a dalších příslušných zúčastněných stran, aby měla celková politická agenda širokou podporu.

(23) Irsko dosud nepředložilo Dohodu o partnerství ani další programové dokumenty politiky soudržnosti[21]. V souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU)

[21] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky. (Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 159).

2021/1060 ze dne 24. června 2021 Irsko při programování fondů politiky soudržnosti na období 2021–2027 zohlední příslušná doporučení, která mu byla vydána. To je předpokladem pro zlepšení účinnosti a pro maximalizaci přidané hodnoty finanční podpory, kterou má země obdržet z fondů politiky soudržnosti, a zároveň je tak podporována koordinace, doplňkovost a soudržnost mezi těmito fondy a dalšími nástroji a fondy Unie. Úspěšné provádění Nástroje pro oživení a odolnost a programů politiky soudržnosti také závisí na odstranění překážek, které stojí v cestě investicím na podporu zelené a digitální transformace a vyváženého územního rozvoje.

(24) Kromě hospodářských a sociálních výzev, jimiž se zabývá plán pro oživení a odolnost, čelí Irsko řadě dalších výzev souvisejících s oběhovým hospodářstvím a odpadními vodami. Produkce odpadu v Irsku je téměř o 25 % vyšší než průměr EU, což ze země činí pátého největšího producenta komunálního odpadu na obyvatele v EU. Pokrok ve zvyšování míry recyklace se v posledních letech zpomalil, zatímco spalování výrazně vzrostlo. Oběhové využívání materiálů v Irsku v roce 2020 činilo 1,8 %, což je výrazně pod průměrem EU, který činil 12,8 %. Irsko potřebuje více pobídek a investic, aby mohlo provádět ambicióznější strategii pro nakládání s odpady a oběhové hospodářství a zároveň se vyhnout vytváření nadměrných spalovacích kapacit. Je třeba vyvinout větší úsilí na podporu oběhových obchodních modelů, které pokrývají celý životní cyklus materiálů, s cílem zredukovat množství odpadu a snížit spotřebu zdrojů. I když bylo dosaženo určitého pokroku při usnadňování investic do nakládání s odpadními vodami, méně než 50 % odpadních vod v Irsku je čištěno v souladu s právem EU. Nejvýznamnější překážkou kvality povrchových vod v Irsku je nadměrné množství živin z nevyčištěných odpadních vod a ze zemědělství. Je zapotřebí významné modernizace infrastruktury, jakož i důraznějšího přístupu ke kontrole znečištění vody ze zemědělské činnosti. Vhodná infrastruktura pro nakládání s odpadními vodami je rovněž klíčem ke zlepšení kvality života a zdravotního stavu široké veřejnosti. Odpovídající infrastruktura pro nakládání s odpadními vodami navíc napomáhá regionálnímu rozvoji, přispívá k udržitelnému růstu a tvorbě pracovních míst a je přínosná pro cestovní ruch.

(25) Plán REPowerEU, který reaguje na mandát hlav států a předsedů vlád EU ve Versailleském prohlášení, má v co nejkratší době postupně odstranit závislost Evropské unie na dovozu fosilních paliv z Ruska. Za tímto účelem jsou ve spolupráci s členskými státy identifikovány nejvhodnější projekty, investice a reformy na vnitrostátní, regionální a unijní úrovni. Cílem těchto opatření je snížit celkovou závislost na fosilních palivech a při dovozu fosilních paliv se odklonit od Ruska.

(26) Podle údajů z roku 2020 Irsko ropu a plyn z Ruska nedováží. Závislost Irska na ruském uhlí (22 % dovozu uhlí) je nižší než průměr EU, a to v situaci, kdy je rovněž hmotnost pevných fosilních paliv ve skladbě zdrojů energie (7,6 %) nižší než průměr EU. Irsko je sice vystaveno ruské ropě a plynu v omezenější míře, než je průměr EU, avšak současná geopolitická situace a vysoké ceny energií zvyšují naléhavost toho, aby zintenzivnilo své úsilí o splnění cílů v oblasti obnovitelných zdrojů energie stanovených ve vnitrostátním plánu v oblasti energetiky a klimatu. Irský akční plán v oblasti klimatu zahrnuje ambiciózní cíl transformace energetického systému země do roku 2030. To Irsku umožní dosáhnout v letech 2018 až 2030 snížení celkových emisí skleníkových plynů o 51 %. Nezbytné reformy a rozsah této transformace budou

značné, od zajištění nezbytných veřejných a soukromých investic až po včasné splnění závazků. K plnému využití obnovitelných zdrojů energie a dosažení cílů Irska v oblasti klimatu je nutná komplexní modernizace irské energetické infrastruktury. Klíčem ke snížení závislosti na fosilních palivech bude vytvoření investičního rámce, který usnadní a podpoří investice do přechodu na zelenou energii. Pokud jde o obnovitelné zdroje energie, přetrvávají problémy v systému plánování a povolování, zejména pokud jde o dlouhou dobu trvání řízení o vydání stavebního povolení a zdlouhavá a nákladná odvolací řízení. Zlepšení účinnosti systému plánování a povolování tím, že se zajistí, aby byly ve všech fázích plánovacích procesů k dispozici odpovídající zdroje, a tím že se zefektivní celkový rámec, by mohlo urychlit rozsáhlý rozvoj, a urychlit tak zelenou transformaci. Kromě toho bude mít pro snížení přetížení zásadní význam rozšíření a posílení elektrické sítě a podpůrné infrastruktury v klíčových lokalitách. Větší bezpečnost dodávek energie podpoří zejména nová propojovací vedení pro přenos elektřiny do sousedních zemí. Bude rovněž zapotřebí zvýšit skladovací kapacitu a hromadně zavádět dobíjecí stanice pro elektromobily. K diverzifikaci skladby zdrojů energie by také přispělo vypracování vnitrostátní strategie pro vodík z obnovitelných zdrojů.

(27) Klíčovou úlohu při snižování spotřeby energie budou hrát opatření v oblasti energetické účinnosti. Vysoké úspory energie jsou nezbytné nejen pro dosažení cílů Irska v oblasti klimatu, ale také pro dosažení cíle EU snížit čisté emise skleníkových plynů o 55 %. Zatímco akční plán v oblasti klimatu je na správné cestě, Irsko zatím ve snižování emisí skleníkových plynů zaostává. Uplatňováním zásady „energetická účinnost v první řadě“ a snahou o hluboké úspory energie v budovách by Irsko mohlo snížit svou závislost na dovozu energie. Vyšší počet elektromobilů by znamenal možnost většího využívání elektřiny vyrobené z domácích zdrojů namísto závislosti na dovozu pohonných hmot. Vzhledem k tomu, že akční plán v oblasti klimatu zahrnuje cíl, kterým je jeden milion elektromobilů na irských silnicích do roku 2030, je zapotřebí výrazně rozšířit počty elektrických dobíjecích stanic. Má-li Irsko dostát cílům balíčku „Fit for 55“, bude zapotřebí dále zvýšit ambice, pokud jde o snižování emisí skleníkových plynů a zvyšování podílu obnovitelné energie a energetické účinnosti.

(28) Vzhledem k tomu, že urychlený přechod na klimatickou neutralitu a odklon od fosilních paliv si v několika odvětvích vyžádá značné náklady na restrukturalizaci, může Irsko v rámci politiky soudržnosti využívat mechanismus pro spravedlivou transformaci, aby zmírnilo socioekonomický dopad přechodu v nejpostiženějších regionech. Kromě toho může Irsko využít Evropský sociální fond plus ke zlepšení pracovních příležitostí a posílení sociální soudržnosti.

(29) Na základě posouzení Komise přezkoumala Rada program stability z roku 2022 a její stanovisko[22] je promítnuto do níže uvedeného doporučení č. 1.

(30) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik členských států eurozóny a jejich kolektivnímu příspěvku k fungování hospodářské a měnové unie Rada doporučila, aby členské státy eurozóny přijaly opatření k provedení doporučení týkajícího se hospodářské politiky eurozóny, a to i prostřednictvím svých plánů pro oživení a

[22] Podle čl. 5 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1466/97.

odolnost. V případě Irska se to odráží zejména v níže uvedených doporučeních č. 1 a 2,

DOPORUČUJE Irsku v letech 2022 a 2023:

1. V roce 2023 zajistit, aby byl růst běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů v souladu s celkově neutrálním nastavením fiskální politiky, a brát přitom v potaz pokračující dočasnou a cílenou podporu domácností a podniků, které jsou nejzranitelnější vůči prudkým nárůstům cen energií, a osob prchajících z Ukrajiny. Být připraveno přizpůsobit běžné výdaje vyvíjející se situaci. Rozšířit veřejné investice do zelené a digitální transformace a energetické bezpečnosti, mimo jiné s využitím Nástroje pro oživení a odolnost, plánu RePowerEU a dalších fondů EU. V období po roce 2023 provádět fiskální politiku zaměřenou na dosažení obezřetných střednědobých fiskálních pozic. Řešit očekávaný nárůst výdajů na důchody související se stárnutím obyvatelstva zajištěním fiskální udržitelnosti státního důchodového systému.

2. Pokračovat v provádění svého plánu pro oživení a odolnost v souladu s milníky a cíli uvedenými v prováděcím rozhodnutí Rady ze dne 8. září 2021. Předložit programové dokumenty v rámci politiky soudržnosti na období 2021–2027, aby mohly být projednány s Komisí a následně mohlo započít jejich provádění.

3. Zaměřit úsilí na podporu oběhového hospodářství. Zejména rozvíjet infrastrukturu i politiky pro předcházení vzniku odpadů a zvyšování opětovně použitého a recyklovaného obsahu a vytvořit účinnější systém odděleného sběru recyklovatelného odpadu, včetně biologicky rozložitelného odpadu. Podporovat bezpečnější a čistší okruhy odpadních vod.

4. Snížit celkovou závislost na fosilních palivech. Urychlit zavádění obnovitelných zdrojů energie, zejména větrné energie na moři, mimo jiné zavedením reforem ke zlepšení účinnosti systému plánování a povolování, zejména zkrácením doby trvání řízení. Modernizovat energetickou infrastrukturu, a to i pro skladování. Zajistit rychlé provedení hloubkových modernizací budov. Urychlit elektrifikaci dopravy, mimo jiné instalací dobíjecích zařízení.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně